

УДК 81.271:37.091.12.011.3-051:373.3]:37.013:004

Шестак Н. О.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА ГОТОВНОСТІ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

Статтю присвячено дослідженню проблеми удосконалення професійного мовлення майбутніх фахівців початкової ланки освіти засобами медіатехнологій як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми. Закцетовано увагу на одному з видів медіатехнологій – мультимедійних технологіях, які витлумачено як сукупність відео-, аудіо- та інших засобів відображення інформації, що інтегровано в інтерактивному програмному середовищі. Запропоновано прийоми роботи з майбутніми учителями початкової школи, які доречно використовувати під час удосконалення їх професійного мовлення. Обґрунтовано ефективність використання мультимедійних засобів навчання та необхідність їх використання у ВНЗ. Для студентів, викладачів і науковців, що працюють у даній сфері.

Ключові слова: обдарованість, професійне мовлення, педагогічне мовлення, медіатехнології, мультимедійні технології, відеофрагмент.

Постановка проблеми. У контексті сучасних освітніх та соціальних тенденцій виникає необхідність зорієнтувати педагогічний процес у вищій школі на удосконалення професійного мовлення майбутнього вчителя як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми. Цей компонент професійної діяльності викладача допоможе розв'язати різноманітні педагогічні завдання: зробити вивчення будь-якої теми цікавим, розвивати мовленнєві здібності учнів, встановити доброзичливу атмосферу.

Одним з найефективніших засобів удосконалення професійного мовлення студентів вищих педагогічних закладів є медіатехнології. Медіа сьогодні є засобом розвитку інтелектуальних і творчих здібностей людини, являє собою потужний інструмент мотивації, розвитку особистості, її професійних якостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема удосконалення мовленнєвої компетенції майбутніх вчителів не є новою в педагогічній теорії та практиці. Вона знаходить своє відображення у працях педагогів, психологів, методистів: К.Д. Ушинського, В.О. Сухомлинського, М. С. Вашуленка, О. Я. Савченко, Т. О. Ладженської, Т. Г. Рамзаєвої, Л. О. Варзацької, А. С. Макаренка. У той же час значну кількість сучасних педагогічних досліджень присвячено розробці, створенню та використанню мультимедійних технологій (Г. Асвацатуров, Т. Бабенко, І. Беліцин, Н. Клевцова, В. Підгорна, О. Пінчук, Т. Піскунова, Т. Саливон, О. Скалій та ін.). Незважаючи на здобутки досягнуті в педагогічній теорії та практиці, питання удосконалення професійного мовлення майбутніх фахівців початкової ланки освіти засобами медіатехнологій як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми залишається мало дослідженим.

Мета статті – дослідити ефективність використання медіатехнологій під час удосконалення професійного мовлення майбутніх учителів як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми; запропонувати прийоми удосконалення педагогічного мовлення засобами медіатехнологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підвищити рівень професійно-мовленнєвої підготовки студентів як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми можна за допомогою залучення новітніх інформаційних технологій, до числа яких ми відносимо й медіатехнології. Одним з видів медіатехнологій є мультимедійні технології.

Мультимедійні технології – це сукупність відео-, аудіо- та інших засобів відображення інформації, що інтегровані в інтерактивному програмному середовищі. Мультимедійні засоби дозволяють задіяти майже всі органи чуття учнів, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, рухоме відео, статичні фотографії та аудіозапис [3].

Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання, що використовуються на заняттях з методики навчання української мови у ВНЗ, можна стисло визначити так: підвищення мотивації до навчання; активізація навчальної діяльності студентів, посилення їхньої ролі як суб'єктів навчальної діяльності; розширення меж самостійної діяльності студентів; урізноманітнення форм подання інформації; урізноманітнення типів навчальних завдань; створення навчального середовища, яке забезпечує "занурення" студентів до уявного світу, у певні педагогічні ситуації; постійне застосування ігрових прийомів; забезпечення негайного зворотного зв'язку, можливість рефлексії [2].

Одним із засобів мультимедіа є відеофрагмент, студентська робота над яким сприятиме не лише підвищенню мотивації до навчання, активізації навчальної діяльності та забезпеченню зворотного зв'язку, але й, за умови правильно організації педагогом роботи над відео, реалізуватиме одне з основних завдань освіти: формування ключової професійно-комунікативної компетентності.

Пропонуємо деякі прийоми, що їх доречно використовувати під час удосконалення професійного мовлення майбутніх фахівців початкової ланки освіти.

1. **Озвучування.** Цей прийом можна застосовувати як на початку перегляду відео, так і під час перегляду його фрагментів. Заздалегідь оберіть потрібний епізод фахового спрямування. Вимкніть звук і дайте студентам можливість самим озвучити певний фрагмент відео. Студентів заздалегідь можна розподілити на команди.

2. **Що далі?** Прийом можна використовувати декілька разів підряд, зупинивши відео на цікавому моменті запитати у студентів: "Як ви думаєте, що далі?" За умови роботи в малих групах варто відводити 5-6 хвилин на складання продовження історії.

3. *Без картинки.* Цей прийом протилежний прийому "Озвучування". Оберіть фрагмент відео, який можна лише послухати (наприклад, один з діалогів учителя і учня, двох вчителів). Об'єднайте студентів у групи. Студенти стають акторами: вони придумують і інсценують ряд подій, ґрунтуючись на почутому.

4. *Опис героїв.* Дайте завдання студентам описати зовнішність та якості характеру одного з персонажів, охарактеризувати правильність його мовлення, доцільно обирати героя, який є педагогом.

5. *Стоп-кадр.* Цей прийом супроводжується роботою над однією з картинок певного відео. Педагог зупиняє відео то в одному, то в іншому місці і запитує, наприклад: "Що зараз має сказати вчитель?", "Як відреагує на слова учня директор?" і т. д. Цей прийом не лише удосконалює мовлення студентів, а й розвиває креативність.

6. *За мотивами.* Після перегляду відео студенти, розподілившись на групи, розігрують один із фрагментів, а решта студентів відгадують який саме це епізод і оцінюють акторів, зокрема їхнє мовлення.

Мовленнєва практика у вищій, особливо педагогічному, має бути спрямованою на розвиток у майбутніх педагогів умінь активно слухати, співпрацювати, висловлювати власну думку, правильно опрацьовувати отриману інформацію. Основним пріоритетом має бути наступне: постійно спрямовувати студентів на спілкування один з одним, а також монологічне мовлення [1]. Засобом реалізації вищесказаного безперечно можуть бути технології сучасності, медіатехнології.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, на нашу думку, удосконалення професійного мовлення майбутніх фахівців початкової ланки освіти засобами медіатехнологій, зокрема мультимедіа, що включає відеофрагмент, у даному випадку фахового спрямування, як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми є досить ефективним. Адаже особистість розвивається різносторонньо, в результаті чого удосконалюється не лише професійна компетентність, а й медіакомпетентність, що є надзвичайно важливим у сучасному освітньому просторі.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні методично обґрунтованих підходів щодо сприяння удосконалення професійного мовлення майбутніх фахівців початкової ланки освіти засобами медіатехнологій як визначального показника готовності до роботи з обдарованими дітьми.

Використані джерела

1. Волкова, Н. П. Культура мови і культура мовлення вчителя / Н. П. Волкова // Альма-матер. – К., 2006. – С. 126-148.
2. Чупріна О. В. Система мультимедійних вправ на уроках української мови в 3-4 класах [Електронний ресурс] / О. В. Чупріна. – Режим доступу до статті: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzspp_2012_7_37.pdf
3. Шумаєва С. Використання нових інформаційних технологій у процесі вивчення іноземних мов [Електронний ресурс] / С. Шумаєва. – Режим доступу до статті: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/178/1/ВИКОРИСТАННЯ%20НОВИХ%20ІНФОРМАЦІЙНИХ%20ТЕХНОЛОГІЙ%20У%20ПРОЦЕСІ%20ВИВЧЕННЯ%20ІНОЗЕМНИХ%20МОВ.pdf>

Shestak N.

SPEECH IMPROVEMENT OF PROFESSIONAL FUTURE EXPERTS OF PRIMARY SCHOOL WITH THE HELP OF MEDIA TECHNOLOGIES FOR THE WORK WITH GIFTED CHILDREN

The article studies the problem of improving professional broadcasting future professionals of the elementary education by means of media technologies for the work with gifted children. It is reported that one of the most effective means of improving professional speech of students of higher educational institutions is media technology. The widespread introduction of media technologies in the educational process is a necessity in the current development of Ukrainian higher education, because it combines sound, graphics, animation and text and makes it possible to quite accurately simulate immersion in the active language environment to simulate the process of communication, which is close to the real conditions, thus realizing Modern linguistic, methodological and pedagogical technologies. One type of media technologies is a multimedia technology that interpreted as a set of video, audio and other display products that are integrated in an interactive programming environment. Multimedia technology provides increasing motivation to learn, activation of educational activity of students, strengthening their role as a subject of study, expanding the boundaries of independent work, diversifying forms of information and types of educational objectives, creating a learning environment that provides a "dive" into an imaginary students world, some pedagogical situations, continuous use of gaming techniques training, providing immediate feedback, the ability of reflection. The article discusses that one of the tools of multimedia technology is a video and which is used to improve the professional development of future professionals of elementary school and makes it possible to work with gifted children. The article also investigates that working on multimedia devices gives better results not only for professional competence but also media competence is important enough in today's educational environment. The research draws attention to the point that we should use such technology in pedagogical university. The report finds the prospects of further studies that are methodologically grounded in developing approaches to promote the improvement of professional broadcasting future professionals of elementary school by means of media technologies for the work with gifted children. For students, teachers and researchers studying and researching this theme.

Key words: gifted children, professional broadcast, educational development, media technologies, multimedia technologies, video clip.

Стаття надійшла до редакції 19.04.2015